

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Изх. № ЕО-17/.....04.02.....2023 г.

ДО
Г-Н ИВАН ШИШКОВ
МИНИСТЪР НА РЕГИОНОЛНОТО РАЗВИТИЕ
И БЛАГОУСТРОЙСТВОТО

Относно: Проект на „Програма „Дунавски регион“ (Дунав) 2021 – 2027 г.“

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ШИШКОВ,

Във връзка с постъпило с вх. ЕО-17/01.06.2022 г. на МОСВ уведомление по чл. 8, ал.1 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО, обн. ДВ. бр.5/02.07.2004г., изм. и доп.), което приемаме и като уведомление по чл. 10, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредба за ОС, обн., ДВ, бр. 73/11.09.2007 г., изм. и доп.) от МРРБ за горечитираната програма, на основание чл. 6а, т. 1 от Наредбата за ОС, Ви уведомявам следното:

Проектът на „Програма „Дунавски регион“ (Дунав) 2021 – 2027 г.“ попада в обхвата на чл. 2, ал. 2 от Наредбата за ОС.

Съгласно представената информация програма „Дунавски регион“ (Дунав) 2021 – 2027 г. е европейска програма за транснационално сътрудничество, част от новото поколение програми за междурегионално и трансгранично сътрудничество (Interreg) за настоящия програмен период.

Изготвянето на Програма Дунав 2021 – 2027 г. се основава на Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика; Регламент (ЕС) 2021/1058 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година относно Европейския фонд за регионално развитие

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза“ 22

Тел: +359(2) 940 6194, Факс:+359(2) 986 25 33

(ЕФРР) и относно Кохезионния фонд; Регламент (ЕС) 2021/1059 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г., относно специалните разпоредби за цел „Европейско териториално сътрудничество“ (Interreg), подкрепяна от ЕФРР и инструменти за външно финансиране и Решение за изпълнение (ЕС) 2022/74 на Комисията от 17 януари 2022 година за определяне на списъка на програмите по Interreg и посочване на общия размер на общото подкрепа от ЕФРР и от всеки инструмент на Съюза за външно финансиране за всяка програма, както и списъка на сумите, прехвърлени между направленията по цел „Европейско териториално сътрудничество“ за периода 2021—2027 година.

Общата цел на програмата е насърчаване споделянето и прилагането на съвместни решения за справяне с общите предизвикателства и проблеми в Дунавския регион, за постигане на сближаване на участващите държави и региони.

Териториалният обхват на Програмата Дунав 2021 – 2027 г. е идентичен с обхвата на Стратегията на Европейския съюз за региона на река Дунав (EUSDR), като включва 14 държави:

- 9 държави-членки на ЕС: Австрия, България, Хърватска, Чехия, Унгария, Германия (федерални провинции Бавария и Баден-Вюртемберг), Румъния, Словакия и Словения (финансирани от ЕФРР);

- 3 кандидат-членки на ЕС: Босна и Херцеговина, Сърбия и Черна гора (финансирани от Инструмента за предприсъединителна помощ – ИПП),
- Молдова и четири области от Украйна - Закарпатска, Ивано-Франковска, Одеска и Черновицка (финансирани от страна на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество - ИССРМС).

Програма Дунав 2021 – 2027 г. обхваща макрорегиона с най-голям брой участващи страни от всички транснационални програми на Европейския съюз:

Управляващ орган на програмата и седалище на Съвместния секретариат е Министерство на финансите на Унгария.

Съгласно Решение № 712 на Министерски съвет от 6 октомври 2020 г., Дирекция „Управление на териториалното сътрудничество“ на Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) изпълнява функциите на Национален орган по отношение на Програмата за транснационално сътрудничество Дунав 2021-2027.

Периодът на действие на програмата Дунав 2021-2027 г. е от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2029 г.

Общият бюджет на програма Дунав 2021- 2027 е в размер на 266 379 942 евро, от които 213 103 953 евро се предоставят от Европейския съюз (от трите източника: ЕФРР, ИПП и ИССРМС) и съответно 53 275 989 евро национално съфинансиране от държавите, участващи в програмата. Средствата от ЕС (общо от трите източника: ЕФРР, ИПП и ИССРМС) за съвместни проекти възлизат на 197 318 475 евро, а средствата за Техническа помощ са съответно в размер на 15 785 478 евро.

Бенефициенти по програмата могат да бъдат местни, регионални и национални публични органи/институции, неправителствени организации, Европейски групи за териториално сътрудничество (ЕГТС) и др.

За да изпълни целите си, поставени в съответствие с европейската визия за устойчиво развитие при провеждането на регионална политика за подобряване на институционалната платформа и създаване на устойчива среда за транснационално сътрудничество с цел териториална, икономическа и социална интеграция, програмата ще финансира проекти с транснационално измерение по четири приоритета, както следва:

1. Приоритет 1 „По-конкурентоспособен и по-иновативен Дунавски регион“ (Цел на политиката 1 – ЦП1):

- Избраната Специфична цел 1.(i): „Развитие и засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на внедряването на модерни технологии“ допринася за насърчаване на сътрудничеството в областта на научните изследвания и иновациите, изграждането на капацитет и обмена на опит между индустриални и технологични центрове и паркове, университети, научни институти и др.

- В рамките на Специфична цел 1(iv): „Развитие на уменията за интелигентна специализация, промишлен преход и предприемачество програмата ще подкрепя развитието на знания и умения за идентифициране на стратегически области за интервенция“.

2. Приоритет 2 „По-зелен, нисковъглероден Дунавски регион“ (ЦП2):

В рамките на този приоритет програмата ще финансира проекти, които допринасят за постигане на следните четири специфични цели:

- Специфична цел 2.(ii): „Насърчаване на енергията от възобновяеми източници в съответствие с Директива (ЕС) 2018/2001, включително критериите за устойчивост, посочени в нея“;
- Специфична цел 2.(iv): „Насърчаване на адаптирането към изменението на климата, предотвратяването на риска от бедствия и устойчивостта, като се вземат предвид екосистемни подходи“;
- Специфична цел 2.(v): „Подкрепа за осигуряването на достъп до вода и на устойчивото управление на водите“;
- Специфична цел 2.(vii): „Подобряване на защитата и опазването на природата, биологичното разнообразие и екологосъобразната инфраструктура, включително в градските райони, и намаляване на всички форми на замърсяване“.

3. Приоритет 3 „По-социален Дунавски регион“ (ЦП4) на програмата е насочен към социално-икономическото развитие на Дунавския регион, чрез осигуряване на достъп до по-ефективен пазар на труда, до качествено образование и условия за учене през целия живот, както и чрез популяризиране на културното наследство и възможностите за туризъм в региона. Избрани са следните специфични цели:

- Специфична цел 4.(i): „Повишаване на ефективността и приобщаващия характер на пазарите на труда и достъпа до висококачествена заетост чрез развитието на социална инфраструктура и насърчаване на социалната икономика“;
- Специфична цел 4.(ii): „Подобряване на равния достъп до приобщаващи и качествени услуги в областта на образованието, обучението и ученето през целия живот чрез развитие на достъпна инфраструктура, включително чрез насърчаване на устойчивостта на образованието и обучението от разстояние и в електронна среда“;
- Специфична цел 4.(vi): „Засилване на ролята на културата и устойчивия туризъм за икономическото развитие, социалното приобщаване и социалните иновации“.

4. Приоритет 4 „По-добро управление на сътрудничеството в Дунавския регион“ се основава на Интеррег специфичната цел (ISO1), като са избрани следните дейности:

- (d) „Подобряване на институционалния капацитет на публичните власти и на заинтересованите страни за прилагане на макрорегионални стратегии и стратегии за морските басейни, както и други териториални стратегии“, в рамките на която се оказва подкрепа за управлението и изпълнението на Стратегията на Европейския съюз за региона на река Дунав (EUSDR), както и

- (f) „Други дейности в подкрепа на по-добро управление на сътрудничеството“, в рамките на която се предвиждат дейности в подкрепа на повишаването на институционалния капацитет за териториално управление.

Целевата група на програмата включва национални, регионални и местни публични власти и институции, Европейски групи за териториално сътрудничество (ЕГТС), неправителствени организации и др. В зависимост от тематичните области на различните приоритети и специфични цели на програмата, целеви групи могат да бъдат образователни, изследователски, бизнес организации, агенции в областта на регионалното развитие, иновациите и технологиите, и др.

Програма Дунав 2021 – 2027 г. не е разработена специално за някоя от областите по чл.85, ал.1 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) - селско стопанство, горско стопанство, рибарство, транспорт, енергетика, управление на отпадъците, управление на водните ресурси и промишленост, включително добив на подземни богатства, електронни съобщения, туризъм, устройствено планиране и земеползване. Изготвена е с фокус върху териториалното сътрудничество, насочено към предизвикателства от значение в по-широк териториален мащаб в рамките на Дунавския регион, подпомагане на териториално интегрирани подходи, изграждане на регионален капацитет и институционализиране на сътрудничеството в макро региона, което отчасти може да бъде свързано със споменатите сектори, но не е посветено на пряко, специфично секторно развитие.

В процеса на подготовка на програмата, УО, ситуиран във Унгария, като отговорен за провеждането на процедурите съгласно Директивата за ЕО, е изготвил анализ и е провел консултации с унгарските екологични власти и държавите, участващи в програмата, за да се определи необходимостта от стратегическа екологична оценка (СЕО) за транснационалната програма Дунав 2021-2027 г. Въз основа на анализа и скрининга на проекта за програмата, като са взети предвид нейните характеристики и обхвата на нейните приоритети, специфични цели и вид на действия, е направено заключение, че не се изисква извършването на екологична оценка за транснационална програма Дунав 2021-2027.

Дунавски регион изпитва затруднения от силно фрагментиран и политически и административен характер, който допълнително се усложнява от изключителното икономическо разнообразие на включените в него държави и региони. Разнообразието на природната среда, социално-икономическите различия и културното многообразие на различните части на района могат да се възприемат като големи предизвикателства, но също така имат големи възможности за развитие и неизползван потенциал. Предвид това, основната мисия на транснационалната програма „Дунав“ 2021-2027 г. е да създаде по-добра институционална платформа и среда за транснационално сътрудничество за териториална, икономическа и социална интеграция.

Програма Дунав 2021 – 2027 г. е предвидена да служи като движеща сила за стимулиране на политики за справяне с общите предизвикателства и нужди в конкретни области на политиката в подкрепа на транснационалното сътрудничество. Специално внимание е обърнато на различните нужди на страните в макрорегиона, предвид различния им политически и икономически статус, и гарантирането на балансиран и интегриран подход при тяхното адресиране, като дейностите се фокусират върху териториално интегрирани подходи и институционализиране на сътрудничеството в по-широк териториален мащаб. Това се постига чрез изграждане на регионален капацитет, следвайки интегриран подход „отдолу –нагоре“, включващ и координиращ съответните участници от всички нива на управление.

Програмата Дунав 2021-2027 г., подобно на други програми за транснационално сътрудничество по ИНТЕРРЕГ, разполага с ограничени финансови ресурси в сравнение с големия размер на програмната си област, поради което тя не подкрепя

големи инфраструктурни инвестиции и проекти, включени в приложения № 1 и № 2 на ЗООС, а финансира тип „меки мерки“, насочени към сътрудничество и хармонизация на действията с цел повишаване на капацитета на институциите, организациите, участващи в проектите.

Видът на подкрепяните дейности в различните тематични области, включени в програмата, може да бъде групиран в четири категории:

- Разработване на съвместни стратегии/планове за действие за определени територии и тематични области, за да се намалят различията между регионите по Програмата за развитие на селските райони и да се осигури рамка за хармонизирано развитие;

- Разработване на практически, хармонизирани, съвместни решения, готови за прилагане в практиката, като модели/методологии/насоки/процеси и др;

- Изпълнение на пилотни дейности, които тестват или демонстрират практическата приложимост и жизнеспособност на съвместно разработените в рамките на проектите решения. Въпреки че пилотните действия могат да включват инвестиции в малък мащаб, те са по-скоро ограничени по отношение на пространството и времето, като имат само тестова, демонстрационна цел, без пълномащабно изпълнение;

- Осъществяване на действия за изграждане на капацитет на институциите и организациите, участващи в проектите, чрез съвместно организирани семинари/проверки/обучения или чрез участие в съвместното тестване на стратегии/решения/инструменти, разработени в рамките на проектите.

Така представената Програма „Дунавски регион“ 2021 – 2027 г. за транснационално сътрудничество не попада в обхвата на чл. 85, ал. 1 и ал. 2 от Наредбата за ЕО. Предвид това, че в нея са включени предимно „меки мерки“ и мерки за хармонизация, като по-голяма част от дейностите, произтичащи от специфичните цели са свързани с научни изследвания, повишаване на осведомеността, събития за споделяне на знания и добри практики, подобряване на регионални и местни политики, изграждане и повишаване на капацитета на институции, организации и др. участници в проектите, **няма основание да се счита, че реализирането им ще окаже значително въздействие върху околната среда и човешкото здраве.**

Във връзка с гореизложеното, намираме, че **няма необходимост от провеждане на процедура по задължителна екологична оценка или преценка за необходимостта от извършване на екологична оценка по реда на раздел II, глава VI от ЗООС за Програма „Дунавски регион“ 2021 – 2027 г.**

Програмата е разработена за територията Дунавския регион на Република България.

При извършената проверка за **допустимост** по смисъла на чл. 2, ал. 2 във връзка с чл. 12 от *Наредбата за ОС* се установи, че реализацията на предвидените в програмата специфични цели и произтичащите от тях дейности е **допустима** при съобразяване с:

- режимите на защитените територии, определени със Закона за защитените територии, заповедите за обявяването им и с утвърдените планове за управление, при наличие на такива;

- режимите на защитените зони, определени със заповедите за обявяването им и с утвърдените планове за управление;

С оглед гореизложеното, вземайки предвид **характера** на предвидените в програмата специфични цели и произтичащите от тях дейности, считаме че при реализацията им **няма вероятност от отрицателно въздействие** върху предмета и целите на опазване на защитените зони.

В тази връзка, на основание чл. 2, ал. 2 от *Наредбата за ОС*, Ви уведомявам, че за така заявения проект на „Програма „Дунавски регион 2021 – 2027 г.“ **преценката** на компетентния орган, е че **не е необходимо провеждане на процедура по реда на Глава втора от Наредбата за ОС.**

Настоящото писмо се отнася за конкретния проект на програма „Дунавски регион 2021 – 2027 г.“ и не отменя необходимостта от получаване на съгласувания или разрешителни, предвидени в други закони и подзаконови нормативни актове. При всички случаи на промяна в проекта на програма „Дунавски регион 2021 – 2027 г.“ или на някои от обстоятелствата, при които е издадено настоящото писмо, моля да уведомите незабавно МОСВ за промените.

РОСИЦА КАРАМФИЛОВА

Министър на околната среда и водите

